

# แบบฝึก



เสริมความสามารถด้านการอ่าน  
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓



สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา  
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

## คำนำ

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบาย “เรียนดี มีความสุข” เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยเริ่มจากความสุขผู้เรียน ผู้สอน และผู้ปกครอง ซึ่งมีนโยบายที่ต้องเร่งดำเนินการทั้งด้านระบบแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิต ด้วยการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ที่มุ่งยกระดับศักยภาพของประเทศ พัฒนาคนในทุกมิติ โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกระดับการศึกษาให้มีทักษะที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการดำรงชีวิต มีหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ไปสู่การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ พัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ที่จำเป็น โดยเฉพาะ “การอ่าน” ซึ่งเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อใช้ในการพัฒนาความรู้ ทักษะ และกระบวนการคิด นำไปสู่การสร้างสรรคเพื่อพัฒนาตนเองและสังคม เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศให้ก้าวทันสังคมโลกยุคใหม่ จากความสำคัญของการอ่านดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดนโยบายและจุดเน้นในการขับเคลื่อนและการส่งเสริมการอ่านเพื่อเป็นวิถีในการศึกษา ค้นคว้า และต่อยอดองค์ความรู้ที่สูงขึ้นให้แก่ผู้เรียน ทั้งการส่งเสริมการอ่านเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียนเพื่อเป็น “ฐานราก” ที่มั่นคงในการเรียนรู้ ตลอดจนเพื่อเตรียมความพร้อมให้เด็กและเยาวชนไทยมีความสามารถด้านการอ่านอย่างเต็มตามศักยภาพ ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

ในการนี้ สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้จัดทำ “แบบฝึกเสริมความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖” ขึ้น สำหรับครูผู้สอนใช้เป็นสื่อแบบฝึกเสริมความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ ประกอบด้วย คู่มือการใช้แบบฝึกเสริมความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ จำนวน ๑ เล่ม และแบบฝึกเสริมความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ จำนวน ๖ เล่ม รวมทั้งหมด ๗ เล่ม ดังนี้

- เล่มที่ ๑ คู่มือแบบฝึกเสริมความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖
- เล่มที่ ๒ แบบฝึกเสริมความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
- เล่มที่ ๓ แบบฝึกเสริมความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒
- เล่มที่ ๔ แบบฝึกเสริมความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓
- เล่มที่ ๕ แบบฝึกเสริมความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
- เล่มที่ ๖ แบบฝึกเสริมความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
- เล่มที่ ๗ แบบฝึกเสริมความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

แบบฝึกเสริมความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ นี้ นำเสนอบทอ่านจำนวน ๑๐ บทอ่าน และคำถามประกอบบทอ่าน รวมจำนวน ๓๐ ข้อ ซึ่งครูผู้สอนควรศึกษาคู่มือให้เข้าใจ ทั้งนี้ อาจจัดทำบทอ่านและคำถามเพิ่มเติมจากที่ได้นำเสนอไว้ในแบบฝึกเสริมความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ นี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หวังว่าแบบฝึกเสริมความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ และขอขอบคุณคณะทำงานและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่ร่วมดำเนินการให้การจัดทำเป็นไปด้วยความเรียบร้อยไว้ ณ โอกาสนี้

ว่าที่ร้อยตรี



(ธนู วงษ์จินดา)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

## สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	๑
คำชี้แจง	๔
บทอ่านที่ ๑ ใช้เมล็ดออก ใช้หวัดทั่วไป และใช้หวัดใหญ่	๕
บทอ่านที่ ๒ ม.ม้า คึกคัก	๗
บทอ่านที่ ๓ ไปตลาด	๙
บทอ่านที่ ๔ ข้าวผัด	๑๑
บทอ่านที่ ๕ ฉลากยา	๑๓
บทอ่านที่ ๖ “๕ แหล่งเรียนรู้ นอกห้องเรียน”	๑๖
บทอ่านที่ ๗ ลอยกระทง	๑๘
บทอ่านที่ ๘ แผนที่ชุมชน	๑๙
บทอ่านที่ ๙ คัดแยกขยะก่อนนำไปทิ้ง	๒๑
บทอ่านที่ ๑๐ การปลูกพืช ๕ ระดับ	๒๓
คณะผู้จัดทำ	๒๕

## คำชี้แจง

แบบฝึกเสริมความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ จัดทำขึ้นเพื่อให้ครูผู้สอนใช้เป็นสื่อแบบฝึกเสริมความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ประกอบด้วย

### ๑. สถานการณ์ของแบบฝึก

เป็นบทอ่านที่นำเสนอเรื่องราวหรือเหตุการณ์ จำนวน ๑๐ บทอ่าน

### ๒. คำถามประกอบบทอ่าน

เป็นคำถามเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านของนักเรียน ได้แก่ การรู้ตำแหน่งข้อสนเทศในบทอ่าน (Locating information) การมีความเข้าใจในบทอ่าน (Understanding) และการประเมินและสะท้อนความคิดเห็นต่อบทอ่าน (Evaluating and reflecting)

รูปแบบการตอบคำถามมี ๔ รูปแบบ ได้แก่

๑) แบบเลือกตอบ เป็นรูปแบบการตอบคำถามที่มีตัวเลือกหลายตัวเลือกเพื่อให้เลือกคำตอบที่ถูกต้อง

๒) แบบเลือกตอบเชิงซ้อน เป็นรูปแบบการตอบคำถามที่ในข้อคำถามใหญ่ ๑ ข้อ จะมีข้อคำถามย่อยประมาณ ๓-๕ ข้อ ซ้อนอยู่ในข้อคำถามใหญ่นั้น

๓) แบบเติมคำตอบแบบปิด เป็นรูปแบบการตอบคำถามที่ให้เขียนคำตอบแบบสั้น ๆ โดยคำตอบมีความถูกต้องชัดเจนจากบทอ่าน

๔) แบบเติมคำตอบแบบเปิด เป็นรูปแบบการตอบคำถามที่ให้เขียนคำตอบโดยการตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นที่สัมพันธ์จากบทอ่าน

### ขั้นตอนการดำเนินการ

การใช้แบบฝึกเสริมความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ครูผู้สอนควรศึกษาแนวทางการใช้จากคู่มือการใช้แบบฝึกให้เข้าใจ จากนั้นนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับนักเรียนโดยอาจนำไปใช้ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น

๑. นำไปใช้เป็นสื่อประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยครูผู้สอนสามารถเลือกใช้สถานการณ์ของแบบฝึกที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหา ความรู้ ความสามารถที่ต้องการพัฒนานักเรียน

๒. นำไปใช้เป็นเครื่องมือประเมินเมื่อจบบทเรียน การใช้แบบฝึกเพื่อประเมินว่านักเรียนสามารถใช้ความรู้ที่ได้เรียนไปแล้วได้หรือไม่อย่างไร ซึ่งนักเรียนต้องได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาความรู้ที่ปรากฏในสถานการณ์ในระดับหนึ่ง โดยครูผู้สอนสามารถใช้แบบฝึกนี้หลังจากจบบทเรียนหรือจบกิจกรรมการเรียนการสอนได้

๓. นำไปใช้เป็นเอกสารประกอบการจัดกิจกรรมเสริมความรู้หรือทักษะให้กับผู้เรียนในช่วงที่มีกิจกรรมเสริมทักษะการอ่าน โดยอาจเลือกนำไปใช้ครั้งละ ๑-๒ สถานการณ์ โดยพิจารณาจากความสอดคล้องของสาระความรู้ที่ปรากฏในสถานการณ์ของแบบฝึกและสาระความรู้ที่ต้องการพัฒนาหรือประเมิน

## บทอ่านที่ ๑ ใช้เลือดออก ใช้หวัดทั่วไป และใช้หวัดใหญ่



### ใช้เลือดออก ใช้หวัดทั่วไป ใช้หวัดใหญ่ ต่างกันยังไง ?



ใช้เลือดออก	ใช้หวัดทั่วไป	ใช้หวัดใหญ่
ใช้สูงเฉียบพลัน 2 - 7 วัน	ใช้สูง ดีขึ้นใน 3 - 4 วัน	ใช้สูง 38 - 40 องศา 2 - 4 วัน
ปวดหัว กระบองตา ปวดเมื่อยร่างกาย	ปวดเมื่อย ร่างกายอ่อนเพลีย	ปวดหัว ปวดเมื่อย ไม่มีแรง
คลื่นไส้ อาเจียน เบื่ออาหาร ปวดท้อง	ไม่มีอาการคลื่นไส้อาเจียน	คลื่นไส้ อาเจียน เบื่ออาหาร
พบอาการไอในบางคน	ไอเล็กน้อย ดีขึ้นใน 3 - 4 วัน	มีอาการไอ เจ็บคอ
เลือดกำเดาไหล มีจุดเล็ก ๆ บนผิวหนัง	หายใจไม่สะดวก มีน้ำมูกอุดตัน	คัดจมูก มีน้ำมูก แน่นหน้าอก



คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทอ่าน แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

**คำถามที่ ๑** (๓ คะแนน)

จากบทอ่าน ให้พิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓  
ในช่อง “ใช่” หรือ “ไม่ใช่”

ข้อ	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
๑.	อาการของไข้เลือดออก คือ มีไข้สูง เฉียบพลัน ๒-๗ วัน และมีจุดเล็ก ๆ บนผิวหนัง	.....	.....
๒.	ไข้หวัดใหญ่มีอาการคัดจมูก มีน้ำมูก แน่นหน้าอก และมีไข้สูงเฉียบพลัน	.....	.....
๓.	อาการของไข้หวัดทั่วไป คือ ปวดเมื่อย แต่ไม่มีอาการคลื่นไส้ อาเจียน	.....	.....

**คำถามที่ ๒** (๒ คะแนน)

อาการใดของไข้เลือดออกที่สังเกตได้ด้วยตาเปล่าและแตกต่างจาก  
ไข้หวัดทั่วไปและไข้หวัดใหญ่

๑. ....

๒. ....

**คำถามที่ ๓** (๒ คะแนน)

ก้อยมีไข้สูง ร่างกายอ่อนเพลีย และไอเล็กน้อย เมื่อผ่านไป ๓-๔ วัน  
ก้อยมีอาการดีขึ้น ไข่น้อยลง นักเรียนคิดว่าก้อยน่าจะเป็นโรคใด

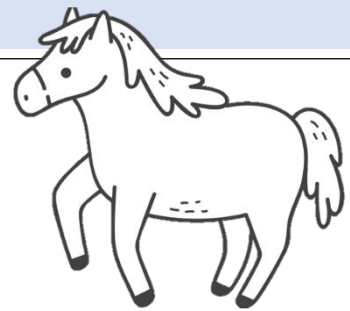
.....

## บทอ่านที่ ๒ ม.ม้า คึกคัก

### ม.ม้า คึกคัก

ม้า เป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่มีขนาดใหญ่ มีขนปกคลุมทั่วตัว ม้าในเขตอากาศหนาวมักมีขนยาวกว่าม้าที่อาศัยในเขตร้อน เท้าของม้าไม่แบ่งเป็นกีบหรือนิ้วเหมือนสัตว์สี่เท้าโดยทั่วไป ม้าเป็นสัตว์ที่มีรูปร่างปราดเปรียว รักอิสระ มนุษย์ใช้ม้าเพื่อขี่ บรรทุก ลากรถ ขาที่ยาวและเพรียวของม้าทำให้วิ่งเร็ว

ม้าเป็นสัตว์สังคม ไม่ชอบอยู่โดดเดี่ยว รวมทั้งเป็นสัตว์ช่างสงสัย และช่างจดจำ ที่สำคัญตกใจง่ายและหวาดระแวง อาหารของม้า คือ หญ้า แต่พืชจำพวกหญ้าให้พลังงานต่ำ ทำให้ม้าต้องกินอยู่ตลอดเวลา เพราะม้าเป็นสัตว์ขนาดใหญ่ต้องการพลังงานมาก



**คำชี้แจง** ให้นักเรียนอ่านบทอ่าน แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

**คำถามที่ ๑** (๑ คะแนน)

ข้อใดที่ทำให้ม้ามีขนสั้นยาวต่างกัน

ก. เขตอากาศ

ข. อาหารที่ม้ากิน

ค. สายพันธุ์ของม้า

ง. การใช้งานของมนุษย์



คำถามที่ ๒ (๑ คะแนน)

“ม้าเป็นสัตว์สังคม” มีความหมายตรงตามข้อใด

- ก. ม้าอาศัยอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม
- ข. ม้าจะจดจำเจ้าของที่เลี้ยงได้เสมอ
- ค. ม้าเป็นสัตว์ที่มนุษย์นำมาใช้งานในสังคม
- ง. ม้าเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่มีขนาดใหญ่

คำถามที่ ๓ (๑ คะแนน)

ข้อใด **ปรากฏ** ในบทอ่านนี้

- ก. ศัตรูของม้า
- ข. นิสัยของม้า
- ค. ประเภทของม้า
- ง. การขยายพันธุ์ของม้า

## บทอ่านที่ ๓ ไปตลาด

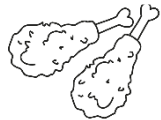
### ไปตลาด

นมสดเย็น



๒๐ บาท

ไก่ทอด



๓๐ บาท

ขนมปังปัง



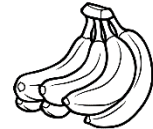
๑๕ บาท

ข้าวต้มมัด



๕ บาท

กล้วย



๒๐ บาท

ผู้ซื้อ	สินค้าที่ซื้อ		
เก๋			
แต้ม			
แอน			
ฝน			
ป้อม			

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนอ่านบทอ่าน แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

**คำถามที่ ๑** (๑ คะแนน)

ข้อใด ไม่ปรากฏ ในรายการสินค้าที่ซื้อ

ก. ขนมหั้ว

ข. นมสดเย็น

ค. ข้าวต้มมัด

ง. น้ำผลไม้ปั่น

**คำถามที่ ๒** (๑ คะแนน)

ใครที่ซื้อข้าวต้มมัด

ก. เก๋ แอน

ข. เต๋ม ป้อม

ค. แอน ฝน

ง. ฝน ป้อม

**คำถามที่ ๓** (๓ คะแนน)

จากบทอ่าน ให้พิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓  
ในช่อง “ใช่” หรือ “ไม่ใช่”

ข้อ	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
๑.	เก๋และฝนซื้อผลไม้จากตลาด	.....	.....
๒.	สินค้ายาแพงที่สุดที่เต๋มซื้อ คือ ไก่ทอด	.....	.....
๓.	กล้วย ๑ หวี กับนมสดเย็น ๑ แก้ว มีราคาเท่ากัน	.....	.....

## บทอ่านที่ ๔ ข้าวผัด

### ข้าวผัด

#### ส่วนผสม

- |                  |            |
|------------------|------------|
| ๑. ข้าวสวยหุงสุก | ๑ ถ้วย     |
| ๒. ไข่ไก่สด      | ๒ ฟอง      |
| ๓. น้ำปลา        | ๑ ช้อนชา   |
| ๔. ต้นหอมซอย     | ๑ ช้อนโต๊ะ |
| ๕. น้ำมันพืช     | ๒ ช้อนโต๊ะ |
| ๖. กระเทียมสับ   | ๑ ช้อนชา   |



#### ขั้นตอนการทำข้าวผัดไข่



๑. นำกระทะไปตั้งบนเตาไฟให้ร้อน
๒. ใส่น้ำมันพืชในกระทะ
๓. นำกระเทียมลงผัดให้หอม
๔. ตอกไข่ไก่สดลงกระทะแล้วนำข้าวสวยลงผัดกับไข่
๕. เติมน้ำปลาเล็กน้อย ใส่ต้นหอมซอย
๖. ผัดคลุกเคล้าให้เข้ากันแล้วตักใส่จาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทอ่าน แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

คำถามที่ ๑ (๑ คะแนน)

ข้อใดไม่ถูกต้องในการทำข้าวผัด

- ก. ใส่ต้นหอมซอย
- ข. ใส่ข้าวสวยผัดกับไข่
- ค. ใส่น้ำมันพืชและกระเทียม
- ง. ใส่ไข่ไก่ต้มสุกผัดพร้อมข้าว

คำถามที่ ๒ (๑ คะแนน)

“มาลีตั้งใจจะทำข้าวผัดให้คุณแม่ จึงศึกษาขั้นตอนการทำข้าวผัดและลงมือทำงานสำเร็จ” แสดงว่ามาลีมีนิสัยอย่างไร

- ก. มีวินัย
- ข. มีน้ำใจ
- ค. มีความมุ่งมั่น
- ง. มีความคิดสร้างสรรค์

คำถามที่ ๓ (๒ คะแนน)

ส่วนผสมใดคือ “เครื่องปรุงรส”

.....

คำถามที่ ๔ (๒ คะแนน)

ถ้านักเรียนไม่มี “ไข่ไก่” นักเรียนจะใช้สิ่งใดแทนในการทำข้าวผัด  
เพราะเหตุใด

สิ่งที่ใช้แทน .....

เหตุผล .....

## บทอ่านที่ ๕ ฉลากยา



ศูนย์ยาตัวอย่าง



099 999 9999

ชื่อผู้รับบริการ นางสาวเรียนรู้อ ฉลากยา

วันที่ 11 พ.ย. 66

ชื่อยาและความแรง Ibuprofen 400 mg

จำนวน 10 เม็ด

ข้อบ่งใช้ บรรเทาปวด ลดอาการอักเสบ

รับประทานครั้งละ 1 เม็ด วันละ 3 ครั้ง

- ก่อนอาหาร/หลังอาหาร  เช้า  กลางวัน  เย็น
- ก่อนนอน
- ทุก ..... ชั่วโมง
- เฉพาะเมื่อมีอาการ (เมื่อจำเป็น)

### คำแนะนำ

- ก่อนอาหาร 1/2 - 1 ชั่วโมง  รับประทานติดต่อกันจนหมด
- หลังอาหารทันที  ดื่มน้ำตามมาก ๆ
- ห้ามรับประทานพร้อมนม ยาลดกรด  รับประทานยานี้แล้ว
- หลีกเลี่ยงความร้อน แสงแดด ความชื้น อาจจะทำให้หึ่งวงซึม

เภสัชกรผู้จ่าย.....

หากสงสัยแพ้ยา เช่น มีผื่น ตาบวม ปากบวม ฯลฯ ให้หยุดยาและปรึกษาเภสัชกร

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทอ่าน แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

คำถามที่ ๑ (๑ คะแนน)

บุคคลในข้อใด ไม่ควร ใช้น้ำนี้

ก. น้ำฝนรดพืชมงคล

ข. ต้นข้าวทองเสียด

ค. นาที่ปลูกข้าวตามฤดูกาล

ง. พายุพัดเข้ากระแทกพื้นที่

คำถามที่ ๒ (๑ คะแนน)

นางสาวเรียนรู้อ่านบทอ่านแล้วมีเพื่อนขึ้นตามตัวและตาบวม

นางสาวเรียนรู้อ่านควรทำอย่างไร

ก. รับประทานยาชนิดอื่นแทน

ข. หยุดยาและปรึกษาเภสัชกร

ค. รับประทานยาต่อเนื่องเพื่อให้อาการหาย

ง. หยุดยา ๑-๒ วัน แล้วค่อยรับประทานต่อ

คำถามที่ ๓ (๒ คะแนน)

นางสาวเรียนรู้อ่านสามารถรับประทานยานี้ได้กี่ครั้ง

.....

คำถามที่ ๔ (๓ คะแนน)

จากบทอ่าน ให้พิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓  
ในช่อง “ใช่” หรือ “ไม่ใช่”

ข้อ	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
๑.	ควรเก็บยาไว้ในที่ที่มีอุณหภูมิสูง	.....	.....
๒.	ให้รับประทานยาหลังรับประทาน อาหารทันที	.....	.....
๓.	รับประทานยาแล้วควรดื่มน้ำ ตามมาก ๆ	.....	.....



## บทอ่านที่ ๒ “๕ แหล่งเรียนรู้ นอกห้องเรียน”



สสส

# 5 แหล่งเรียนรู้ นอกห้องเรียน



### 1. พิพิธภัณฑ์

แหล่งรวบรวมความรู้ในแต่ละพื้นที่ ทั้งด้านประวัติศาสตร์ การศึกษา ประเพณี คนตรี วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ ธรรมชาติวิทยา



### 2. สวนสัตว์

เรียนรู้ประเภทของสัตว์ ได้ใกล้ชิดกับธรรมชาติ และปลูกฝังเรื่องการดูแลอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม



### 3. ศูนย์เรียนรู้สุขภาวะภูมิภาค

แต่ละจังหวัดจัดกิจกรรมให้ความรู้แตกต่างกัน ส่วนใหญ่เป็นเรื่อง การอ่าน คนตรี กิจกรรมสร้างจินตนาการ การจัดนิทรรศการ ในเรื่องต่าง ๆ เพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ และสร้างแรงบันดาลใจ



### 4. โบราณสถาน

ศึกษาประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรม ความเป็นมาของสังคม การเปลี่ยนแปลงของยุค และวิวัฒนาการของสถาปัตยกรรม



### 5. ห้องสมุด

มีกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และกิจกรรมสร้างการเรียนรู้ ที่เหมาะกับเด็ก ๆ



**ปิดเทอมสร้างสรรค์.com** รวบรวมกิจกรรมจากทุกพื้นที่ทั่วประเทศ ให้ผู้ปกครองและเด็ก ๆ ได้ค้นหากิจกรรมดี ๆ ใกล้บ้าน ที่จะช่วยทำให้ปิดเทอมนี้ กลายเป็นเรื่องสนุกได้ทุกวัน  
ที่มา : ปิดเทอมสร้างสรรค์.com

สานพลัง สร้างนวัตกรรม สื่อสารสุข

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทอ่าน แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

คำถามที่ ๑ (๑ คะแนน)

ถ้านักเรียนต้องการเข้าร่วมกิจกรรมการอ่าน และดนตรี นักเรียนควรไป  
แหล่งเรียนรู้ใดมากที่สุด

ก. ห้องสมุด

ข. พิพิธภัณฑ์

ค. โบราณสถาน

ง. ศูนย์การเรียนรู้สุขภาวะภูมิภาค

คำถามที่ ๒ (๒ คะแนน)

“อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย” จัดเป็นแหล่งเรียนรู้ประเภทใด

.....

คำถามที่ ๓ (๒ คะแนน)

ป้อมต้องการเข้าร่วมกิจกรรมการเล่นิทาน ป้อมควรไปแหล่งเรียนรู้ใด

.....

คำถามที่ ๔ (๒ คะแนน)

ปิดเทอมนี้ นักเรียนอยากไปแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนที่ใดมากที่สุด

จาก ๕ แหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน เพราะเหตุใด

แหล่งเรียนรู้ที่อยากไป .....

เหตุผล .....

.....

## บทอ่านที่ ๗ ลอยกระทง

### ลอยกระทง

วันลอยกระทงเป็นวันสำคัญวันหนึ่งของไทย คนไทยเชื่อว่าการลอยกระทงเป็นการขอขมาพระแม่คงคา

ขวัญไปเที่ยวงานวันลอยกระทงกับพ่อ แม่ และพี่ชาย ขณะที่เดินเที่ยวอยู่นั้น เธอมองเห็นกระทงที่ขายตามร้านค้าต่าง ๆ มีทั้งกระทงที่ทำจากใบตอง กาบมะพร้าว กะลา โคนไอศกรีม ขนมหัง เปลือกข้าวโพด แป้งมันสำปะหลัง และกระทงที่ทำจากโฟม แม่บอกว่ากระทงที่ทำจากโฟมมีขายทุกร้าน เพราะหาง่าย น้ำหนักเบา ราคาถูก แต่ข้อเสียคือทำลายสิ่งแวดล้อม



**คำชี้แจง** ให้นักเรียนอ่านบทอ่าน แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

**คำถามที่ ๑** (๑ คะแนน)

ข้อใดไม่ใช่กระทงที่ทำจากวัสดุธรรมชาติ

ก. กระทงกะลา

ข. กระทงใบตอง

ค. กระทงโคนไอศกรีม

ง. กระทงกาบมะพร้าว

**คำถามที่ ๒** (๒ คะแนน)

ถ้านักเรียนจะทำกระทง นักเรียนจะทำกระทงจากวัสดุใด เพราะเหตุใด  
วัสดุที่ใช้ .....

เหตุผล .....

.....

# บทอ่านที่ ๘ แผนที่ชุมชน



คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทอ่าน แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

คำถามที่ ๑ (๒ คะแนน)

ถ้าจะเดินทางจาก “ร้านขายอาหารสัตว์” ไป “ร้านตัดผม” จะต้องใช้ถนนใด

๑. ....

๒. ....

คำถามที่ ๒ (๒ คะแนน)

สถานที่ใดตั้งอยู่บนถนนมีสุข

๑. ....

๒. ....

## บทอ่านที่ ๙ คัดแยกขยะก่อนนำไปทิ้ง

### “คัดแยกขยะก่อนนำไปทิ้ง”

การคัดแยกขยะก่อนนำไปทิ้งที่ถังขยะ จะช่วยป้องกันปัญหาของขยะที่จะไปทำลายสิ่งแวดล้อมและสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ

#### ประเภทของขยะ

##### ถังสีน้ำเงิน

(ขยะทั่วไป)

เช่น เศษกระดาษ  
ของพลาสติก  
เปลือกผลไม้



##### ถังสีเขียว

(ขยะย่อยสลายได้)

เช่น เศษอาหาร  
ใบไม้ กิ่งไม้ ซากพืช  
ซากสัตว์



##### ถังสีเหลือง

(ขยะรีไซเคิล)

เช่น แก้ว กระจก  
ขวดน้ำ เศษพลาสติก



##### ถังสีแดง

(ขยะอันตราย)

เช่น กระจกสเปร์ย  
ถ่าน ไฟฉาย  
อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์  
ที่เสื่อมสภาพ



ปรับจาก การคัดแยกขยะเริ่มได้ที่ตัวคุณ  
สื่อมัลติมีเดียกรมอนามัย (<https://multimedia.anamai.moph.go.th/help-knowledgs/waste-management/>)

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทอ่าน แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

คำถามที่ ๑ (๑ คะแนน)

การตัดแยกขยจะมีประโยชน์อย่างไร

.....  
.....

คำถามที่ ๒ (๑ คะแนน)

ถ้านักเรียนมีเศษขนมปังที่ต้องการทิ้ง นักเรียนควรทิ้งลงในถังขยะสีใด จึงจะเหมาะสมที่สุด

ก. สีแดง

ข. สีเขียว

ค. สีเหลือง

ง. สีน้ำเงิน

คำถามที่ ๓ (๒ คะแนน)

นักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใดถังที่ใส่ขยะจึงมี ๔ สี

.....  
.....

# บทอ่านที่ ๑๐ การปลูกพืช ๕ ระดับ



ตำรา  
กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่

## การปลูกพืช 5 ระดับ

ประกอบด้วยต้นไม้หลากหลายชนิดพันธุ์

โดยเราสามารถจัดแบ่งตามระดับช่วงความสูง  
และระบบนิเวศได้ 5 ระดับ ดังนี้



### ไม้สูง

เป็นไม้ใหญ่  
ไม้ยืนต้น ซึ่งเป็น  
ไม้ติดแผ่นดิน  
ช่วยรักษา  
ระบบนิเวศ  
อีกทั้ง  
เป็นการออม  
เพื่ออนาคต  
สำหรับตนเอง  
และลูกหลาน  
เช่น ตะเคียน  
ยางนา เต็งรัง  
ประดู่ ต้นสัก

### ไม้กลาง

เป็นไม้ที่มี  
ความสูง  
เป็นรอง  
กลุ่มไม้ยืนต้น  
ปลูกเพื่อเป็น  
ร่มเงา  
และบางชนิด  
นำมา  
รับประทานได้  
เช่น สะเดา  
ขี้เหล็ก มะขาม  
มะกรูด มะนาว  
มะพร้าว ส้มโอ  
ขนุน ทุเรียน  
มะม่วง ดอกแค  
กล้วย ชะอม  
พืชไร่ พืชสวน  
ทุกชนิด

### ไม้เตี้ย

มีผักสวนครัว  
และบางส่วน  
นำมาปลูก  
เป็นไม้ประดับ  
ต้นไม้ที่มี  
ทรงพุ่มเตี้ย  
เช่น พริก  
มะเขือ กะเพรา  
ตะไคร้ ข้าว  
ทานตะวัน  
ไม้ดอก  
ฟ้าทะลายโจร  
และพืช  
สมุนไพรต่าง ๆ

### ไม้เลื้อยเถาวัลย์ หรือไม้เลื้อย

มีหลายชนิด  
ที่นำมา  
ประกอบ  
อาหาร เช่น  
บวบ น้ำเต้า  
ถั่ว แตง มะระ  
ตำลึง ผักบุ้ง  
พืชผักต่าง ๆ

### ไม้หัวใต้ดิน

ปลูกพืชที่มี  
หัวใต้ดิน เช่น  
ขิง ข่า หัวหอม  
กระเทียม มัน  
สายบัว เผือก  
ถั่วลิสง  
โดยจะปลูก  
พวกพืชหัว  
เพื่อเป็นอาหาร  
ได้แก่ มันเทศ  
มันสำปะหลัง



คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทอ่าน แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

คำถามที่ ๑ (๒ คะแนน)

การปลูกพืช ๕ ระดับ ใช้เกณฑ์ใดในการแบ่ง

๑. ....

๒. ....

คำถามที่ ๒ (๒ คะแนน)

“ฝึกสวนครัว รั้วกินได้” ตรงกับไม้ประเภทใด

.....

## คณะผู้จัดทำ

### ที่ปรึกษา

ว่าที่ร้อยตรี ธนู วงษ์จินดา  
นางเกศทิพย์ ศุภวานิช  
นายวิชาญ ทรัพย์สมบัติ

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน  
รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน  
ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา  
รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านมาตรฐานการศึกษา สพฐ.

### ผู้ทรงคุณวุฒิ

นางอารมย์ เหลืองแดง  
นางวโรนพร นิยมพานิช  
ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัชนีญญา กลิ่นน้ำหอม  
ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรพรรณราย ชาญศิริธัญ  
นายเสกสันต์ ผลวัฒน์

ข้าราชการบำนาญ  
ข้าราชการบำนาญ  
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ  
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์  
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

### ผู้กำหนดกรอบแนวคิด

นางสาวดวงใจ บุญยะภาส  
นางสาวนิธิตา นาคทอง

ผู้อำนวยการสถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา  
สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

### ผู้รับผิดชอบโครงการ (สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา)

นางสาวดวงใจ บุญยะภาส  
นางสาวพัชรา ตระกูลศิริพันธ์ุ  
นางสาวอมรลักษณ์ วัฒนาปิยรมย์  
นางสาวนิธิตา นาคทอง  
นายพิษณุ ทองทัฬห  
นางสาวปาริชาติ ศรีจุลลา

ผู้อำนวยการสถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา  
นักวิชาการศึกษา สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา  
นักวิชาการศึกษา สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา  
นักวิชาการศึกษา สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา  
นักวิชาการศึกษา สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา  
นักวิชาการศึกษา สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

### คณะทำงานพัฒนา “ชุดแบบฝึกเสริมความสามารถด้านการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖”

นางสาวดวงใจ บุญยะภาส  
นางสาวกฤษาวดี สนธิสุวรรณ

ผู้อำนวยการสถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา  
ศึกษานิเทศก์

นางสาวอุษณีย์ อ่อนแท้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร  
ศึกษานิเทศก์

นางกรัณษา อัมพุธ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร  
ศึกษานิเทศก์

นายไกรสิทธิ์ ศิริมาก

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต ๒  
ศึกษานิเทศก์

นางเรณู สุทธินุ่น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๑  
ศึกษานิเทศก์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๑

คณะทำงานพัฒนา “ชุดแบบฝึกเสริมความสามารถด้านการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖” (ต่อ)

นางสาวจุฑามาศ วงศ์แสง	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๒
นางสาวชนัดดา ปุยงาม	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา
นายสุริยา ปรานี	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดพรหมประดิษฐ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต ๒
นางสุทธาทิพย์ ไชยสงเคราะห์	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดโกสินารายณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต ๒
นางสาวหนึ่งฤทัย คนเจนดี	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเนินพระปรางค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๒
นางสาวสุธนา สิริธนต์พันธ์	ครูโรงเรียนอนุบาลวัดปรีณายก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
นางสาวชลธิดา ทรัพย์ศิริ	ครูโรงเรียนวัดหนองป่าครั่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๑
นางสาวกาญจนา กังพิสตาร	ครูโรงเรียนบ้านบ่อสามแสน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต ๒
นายดนุสรณ์ คุ่มสุข	ครูโรงเรียนอนุบาลบางกรวย (วัดศรีประวัตติ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต ๑
นางสาวปณิตตา บัวศิริพันธ์	ครูโรงเรียนบ้านท่ามะขาม (สาครมะขามราษฎร์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ๒
นางสาวศุทธิณี แก้วรักยศ	ครูโรงเรียนอนุบาลวังม่วง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๒
นางสาวจันทร์เพ็ญ จันทนุรัตน์	ครูโรงเรียนบ้านชายท่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๒
นางสาวจิตราวดี บัวเจริญ	ครูโรงเรียนบ้านทุ่งเสียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต ๒
นายสัจจานนท์ ชุมवास	ครูโรงเรียนวัดวังไทร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต ๓
นายประจักษ์ น้อยเหนือ	ครูโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ธนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑
นายปวีศน์ วงศ์สุวรรณ	ครูโรงเรียนศึกษานารีวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑
นางสาวจารุวรรณ ยิ้มจันทร์	ครูโรงเรียนศึกษานารีวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑
นายวงศกร ศรีระแก้ว	ครูโรงเรียนสายน้ำผึ้ง ในพระอุปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒
นางสาวธีรรัตน์ นาคละมัย	ครูโรงเรียนนวมินทราชูทิศ กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๒

**คณะทำงานพัฒนา “ชุดแบบฝึกเสริมความสามารถด้านการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖” (ต่อ)**

นางวันวิสาข์ อังศุเกียรติถาวร

ครูโรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา

นางสาววรางคณา ชั่งโต

ครูโรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ

นายพงษ์พิชญ์ นิรุตตินานนท์

ครูโรงเรียนหนองแค “สรกกิจพิทยา”

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี

นายสันติวัฒน์ จันทร์โต

ครูโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม

นายปฐมชัย ณะนะเนตร

ครูโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)

นางสาวลิลลาลินี เจียว

นักวิชาการอิสระ

นางสาวพัชรา ตระกูลสิริพันธุ์

นักวิชาการศึกษา สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

นางสาวอมราลักษณ์ วัฒนาปิยรมย์

นักวิชาการศึกษา สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

นางสาวนิธิมา นาคทอง

นักวิชาการศึกษา สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

นายพิษณุ ทองทัฬห

นักวิชาการศึกษา สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

นางสาวปาริชาติ ศรีจุลลา

นักวิชาการศึกษา สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

**คณะบรรณาธิการ**

นางสาวดวงใจ บุญยะภาส

ผู้อำนวยการสถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

นายเสกสันต์ ผลวัฒน์

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

นางสาวอมราลักษณ์ วัฒนาปิยรมย์

นักวิชาการศึกษา สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

นางสาวนิธิมา นาคทอง

นักวิชาการศึกษา สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

นางสาวปาริชาติ ศรีจุลลา

นักวิชาการศึกษา สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

**ผู้ออกแบบปก/รูปเล่ม**

นางสาวดวงใจ บุญยะภาส

ผู้อำนวยการสถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

นางสาวอุษณีย์ อ่อนแท้

ศึกษานิเทศก์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

นางสาวปณิตตา บัวศิริพันธุ์

ครูโรงเรียนบ้านท่ามะขาม (สาครมะขามราษฎร์)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ๒

นางสาวปาริชาติ ศรีจุลลา

นักวิชาการศึกษา สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา



สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา  
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

